

Quarta excellentia scientie sancti thome dicitur sublimitatis. Nam doctor fuit facere theologie que dignitate sua preponit cunctis scientiis naturalibus et moralibus. Sed per intelligentiam plenioris huius partis, tria duobus sunt absolueda.

Primum vtrum theologia sit scientia.

Secundum vtrum sit alijs scientiis dignior.

Tertium vtrum scia in generali sumpta sit certissima.

¶ Ad primum dubium rñdet Tho. i. pte. q. i. De theologia scia e. Sed sciendū q duplex e genus sciaz. Quedā em sunt q pcedūt ex principijs notis. lumine naturalis intellectus sicut arismetria. geometria. musica. et hmoi. Quedā vero q pcedunt ex principijs notis lumine superioris scie. sicut perspectiua pcedit ex principijs notis lumine superioris scie. q. s. est dei et beatorū. Un̄ sicut musica creditur principia tradita ab arismetria. ita sacra doctrina creditur principia reuelata a deo. Sed obijcere quis pōt. De theologia nō sit scia. nam vt inquit Aristo. in prin. metaphisice. experientia singulariū ē. ars vero vniuersaliū. sit autē ars cū ex multis experimētis in intellectu vna sit de silib. acceptio. S; doctrina theologie p magna pte nō ē vniuersaliū. sed singulariū tractat em de gestis abrahā ysaac et silib. ergo nō ē ars vel scia. Ad hoc ita rñdet Alexā. de ales in. i. summe. De vniuersale dicitur quatuor modis. In pdicando vt hō. In exemplando vt forma solutaria ad multos solutares. Et vita iob ad vitā multorū hoīm. In significādo vt iacob ad significandūz iustū q cōtrahit cū Rachele et Lia qz exercet se in vitā actiua et contemplatiua. In causando vt de cā vniuersalis oīm rez. Et rps cā vniuersalis reparationis hoīm. fm hoc ergo dicendū. De est vniuersale in scriptura sacra: habz em snias generales. vt ibi. in iustū sapie timor dñi. habz snias picularas. vt qz ponuntur historice in qbz qñ ad sensum exteriorē ē vniuersale. sicut cūdo mō dicitur. s. in exemplādo. vt verbi gfa. In literali historia abrahā et iob. qd narrat ē singulare. S; adhuc in scriptura narrat vt exemplar sit vite et queratōnis bonorū. hinc ad Roma. xv. ca. ait aplūs. Quēcūqz scripta sunt ad nram doctrināz scripta sunt. qñ vō ad sensum interiorē et spūalē ē vniuersale tertio mō in picularib. sentētijs. s. vtile in significando. qz ē signū rei vniuersalis ad multa. qñ vō ad vtrūqz sensum interiorē et ex-

teriorē siue in sentētijs picularib. siue generalibus fm qz sit reductio ad deū q est cā vniuersalis cā reparatōnis. Vniuersale est qñto mō in causando. fm ergo hūc modū et distinctio nem ē dicere doctrinā sacra esse rez vniuersaliū. ¶ Secundū dubiūz fuit vtrum theologia sit alijs scientiis dignior. Ad qd rñdet Tho. vbi supra q sic. Nā cū ista scia qñ ad aliqd sit speculatiua et practica oēs alias trāscēdit. tam speculatiua qz practica. Speculatiua rñ em sciaz vna altera dignior dicitur ppter certitudinē. nū ppter dignitatē materie. Et qñtuor ad vtrūqz hec scia alias scias speculatiuas excedit. fm certitudinē qdē. qz alie scie certitudinem hñt ex naturali lumine rōnis humane q pōt errare. hec autē scia certitudinē habet ex lumine diuine scie q decipi nō pōt. fm dignitatē vero materie. qz ista scia ē principialiter de his q sua altitudine rōnem trāscēdit. Alie vero scie pñderat ea tm q rōni subdunt. Practicaz vero sciētiāz illa dignior est. que non ad vltiorem finem ordinatur sicut ciuilitas militari. Nāz bonū exercitū ad bonū ciuitatis ordinatur. finis autem theologie siue doctrine sacre. inqñtum est practica. est beatitudo eterna. ad quam sicut ad vltimū finē ordinantur omnes alijs fines scientiarum practicarū. Franciscus vero de mayronis in li. de veritatibus dionysij quem scripsit ad instantiam regis Roberti. super libru de mystica theologia ait. Omnes scientie ancillantur theologie et aliquo modo subalternatur. S; notandū q quatuor modis vna scientia dicitur alteri subalternari. Primo modo qz efficiens sub efficiente. vt quia principia sub principio. ponendo qz principia sunt cause pclusionuz effectiue. Et sic subalternatur musica arismetrie et perspectiua geometrie. qz conclusiones superiorum sunt principia inferiorū. Et ista dicitur pzia subalternatio. Secundo mō qz materia sub materia. et qz subiectus sub subiecto. Sicut phisica subordinat metaphisice. Quia corp⁹ mobile qd ē subiectus phisice pñnetur sub ente. qd ē subiectum metaphisice. Tertio mō qz forma sub forma. vt pote quia modus agendi sub modo agendi. Et sic omnis alia scientia subordinatur logice qz ipa tradit modū sillogisandi et demonstrandi vniuersis. Quarto modo quia finis sub fine. frenefactina equestri. qz finis illius est ppter finem istius. Alie ergo scientie non subalternatur theologie primo modo. quia cius principia nō sunt cōmunita. vtpote aritūculi fidei. Nec secūdo modo quia subiectū